

nı, kendisine mansip tahakkuk ettiğinde onun mansıbını başkalarının almaya gitliğini söyler. Bununla beraber yaşlılık ve hastalıktan ayağa kalkamaz durumda olduğu zamanlarda bile Ali Paşa'ya şiir götürerek halini arz etmiştir (Latîfî, s. 565). Vâsî son kadılık yeri olan Malkara'da vefat etti ve orada gömüldü (*Sehî Bey Tezkiresi*, s. 148). Tâcizâde Câfer Çelebi'ye sunduğu bir kasidenin tarihinden hareketle Yavuz Sultan Selim devri başlarına kadar (1512) yaşadığı belirtilmektedir (Temel, s. 1). Kaynaklar şairin memuriyet hayatına dair çelişkili bilgiler verir. Sehî Bey, onun zamane kadıları gibi dünyaperest değil Hak yoluna ulaşmak isteyen biri olduğunu söylerken (*Sehî Bey Tezkiresi*, s. 147) Latîfî, kadılığı sırasında idaresi altındaki mal üzerinde haksız tasarrufla bulunması ithamıyla hapis yattığını nakleder.

Sehî'ye göre Vâsî'nin farklı bir nazım üslûbu vardır ve aruz bahirleri arasından monoton olmayan, zengin sesli vezinleri kullanmasıyla dikkat çekmiştir. Kınalızâde Hasan Çelebi, Vâsî'yi ince hayallî, hoş edalı, latif sözlü, belâgat ve beyan kaidelelerine uygun şiirler yazan orta derecede bir şair diye niteler (*Divan, Tenkidli Basım*, neşredenin girişi, s. 14). Latîfî dil bakımından Necâtî Bey tarzını devam ettirdiğini kaydeder. Şiirlerindeki bazı ifadeleri ve sade dili ile Fuzûlî'yi andırır. Melîhî ve Necâtî Bey'e nazîreler yazmıştır. Beyânî, Vâsî'nin dostu Mesîhî ile sıkça beraber olduğunu, bu sebeple onun etkisi altında yetiştiğini belirtir. Vâsî âşıkane tarzda gazeller yazan, kasidelerinde de başarılı sayılan bir şairdir. Bazı gazellerine nazîreler yazılmıştır. Cinas sanatının görüldüğü şiirlerinde devrin âdet ve inanışlarına, aralarında Arapçalar'ı da bulunan vezir ifadelerine sıkça rastlanır (Temel, s. 10-15). Vâsî, hem şiir hem de kendi sanatı hakkındaki görüşlerini yansıtan manzumeler de yazmıştır. Buna göre şiirde mâna lafızdan önemlidir ve şiirden maksat büyükleri övmektir, ancak övülen kişinin vasıfları da şiiri süslemelidir (Tatcı, sy. 56 [1987], s. 35-37).

Vâsî'nin divanı, Mehmed Çavuşoğlu tarafından Manchester John Rylands Kütüphanesi'nde mevcut divanlar mecmuasındaki nüsha ile bir kopyası İsmail E. Erünsal'da bulunan Kahire nüshası esas alınarak yayımlanmıştır. Çavuşoğlu bu nüshadaki manzumeleri diğer şiir ve nazîre mecmualarındaki şiirlerle karşılaştırmış, gerekli gördüğü şiirleri eklemek suretiyle divanı yeniden düzenlemiştir (*Divan, Tenkidli Basım*, neşredenin girişi, s. 16). Buna göre divanda dokuz kaside, 102 gazel,

iki musammat ve dört kıta yer alır. II. Bayezid ile Hadım Ali Paşa ve Sadrazam Koca Mustafa Paşa gibi devrin büyüklere yazılan kasideler dikkat çekicidir. Kıtalar arasında tarih manzumeleri de vardır. Vâsî'nin divanında bulunmayan bir mersiyesi ayrıca yayımlanmıştır (Yakup Karasoy, "Vâsî'nin Bilinmeyen Bir Mersiyesi", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, sy. 24 [2008], s. 1-6). Vâsî divanı üzerine üç yüksek lisans (Şahin Baranoğlu, *Vâsî Divanı Gramer İndeksi*, 1991, Ege Üniversitesi; Enver Aktuna, *Vâsî Divanı Gramer İndeksi*, 1992, Ege Üniversitesi; Yase-min Sevim, *Vâsî Divanı'nın Tahlili*, 1999, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü) ve Can Temel tarafından bir doktora tezi (bk. bibl.) hazırlanmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

Vâsî, *Divan, Tenkidli Basım* (haz. Mehmed Çavuşoğlu), İstanbul 1980, neşredenin girişi, s. 14, 15, 16, ayrıca bk. tür.yer.; *Sehî Bey Tezkiresi: Heşt-Behişt* (haz. Mustafa İsen), Ankara 1998, s. 147-148; *Âşık Çelebi, Meşâirü's-suarâ*, vr. 78^b; Latîfî, *Tezkiretü's-su'arâ ve tabsiratü'n-nuzamâ* (haz. Rıdvan Canım), Ankara 2000, s. 563-565; Kınalızâde, *Tezkire*, s. 1032-1033; Can Temel, *Vâsî Divanı'nın Tahlili* (doktora tezi, 2001), MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, tür.yer.; Ahmet Kartal, "Erken Dönem Nazım (XV. Yüzyıl)", *Türk Dünyası Edebiyat Tarihi*, Ankara 2004, V, 48-50; Mustafa Tatcı, "Şair Vâsî'nin Şiirle İlgili Düşünceleri", *MK*, sy. 56 (1987), s. 34-37.

VİLDAN S. COŞKUN

VASFİ EFENDİ, Kebecizâde

(bk. MEHMED VASFİ, Kebecizâde).

VASİF

(bk. TASVİR).

VÂSİF AHMED EFENDİ

(ö. 1806)

Osmanlı vak'anîvisi
ve devlet adamı.

Bağdat'ta doğdu. İlk eğitimini burada aldı ve gençliğinde kitabiyat alanında uzmanlaştı. Bir müddet Bağdat'taki özel kütüphanelerde görev yaptı ve yazma eserleri istinsah ederek geçimini sağlamaya çalıştı. Bağdat'tan ayrıldıktan sonra Van'a, ardından Halep'e gitti. Burada şehrin valisi Gül Ahmedpaşazâde Ali Paşa ile tanıştı ve onun kütüphaneciliğini yaptı. Ali Paşa, İlsavat ve Bender seraskerliğine tayin edildiğinde onunla birlikte giderek bu gö-

revini sürdürdü ve kendisinden dinlediği pek çok hadiseyi not etti. Daha sonra Hotin cephesi seraskeri Abaza Mehmed Paşa'nın mektupçuluğuna getirildi. Bu görevi esnasında 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşına ve Kırım için verilen mücadeleye şahit oldu. Ruslar'ın Yenikale'yi istilâsı sırasında (1185/1771) esir alınıp Petersburg'a götürüldü. O esnada kitlesel bir ayaklanmaya dönüşecek olan Pugaçef isyanı sebebiyle sıkıntı içine düşen II. Katerina'nın mütareke teklifini ihtiva eden mektubunu Osmanlı karargâhına götürmek üzere serbest bırakıldı. İki devlet arasında Yergöğünde ateşkes sağlanınca (29 Mayıs 1772) Vâsî'ın dokuz aylık esaret hayatı sona erdi. Rus esareti onun tanınmasına ve üst düzey memuriyetlere yükselmesine vesile teşkil ettiği gibi siyasî görüşmelere katılması da ufkunu genişletti ve giderek dış ilişkilerde uzmanlaşmasını sağladı. Haziran 1772'de hâcêân sınıfına girdi, ardından tekrar cepheye gönderildi ve barış görüşmelerinin sürdüğü Fokşani kasabasına gitti. Sadrazam Muhsinzâde Mehmed Paşa, sonuçsuz kalan görüşmelere devam etmek üzere Vâsî'ı Yaş'ta bulunan Rus orduları başkumandanı Peter Alexandroviç Rummyantsov'a yolladı. Vâsî mütarekeyi kırk gün daha uzatmayı başardı ve ordu-gâha dönünce sadrazam tarafından ödüllendirildi (Ahmed Resmî, s. 56).

Kasım 1772'de Reisülküttâb Abdürrezak Bâhir Efendi barış müzakerelerini sürdürmek için başdelege tayin edilip Bükreş'e gönderildiğinde yanındaki heyette Vâsî da mükâleme kâtibi sıfatıyla bulunuyordu. Altı ay kadar devam eden bu görüşmeler de Rusya'nın Kırım üzerindeki emelleri sebebiyle sonuçsuz kaldı. Daha sonra Vâsî çeşitli cephelerde yer aldı ve Kozluca'daki yenilgiye tanık oldu (1774). Küçük Kaynarca Antlaşması metninin İstanbul'da imzalanacağı günlerde Kırım'a serbestiyet tanıyan maddenin ileride Rus istilâsına yol açacağı endişesiyle Kırım ahalisinin hassasiyetinin Rusya'ya duyurulması için Vâsî tekrar Yaş'ta bulunan Rummyantsov'a gönderildiyse de bundan bir sonuç elde edemedi geri döndü.

İstanbul'da iken bir ara matbaacılık işine girdi. İbrâhim Müteferrika'nın ölümünün (1747) ardından matbaanın faaliyetine son verildiğinden kitap basım işleri tamamen ihmale uğramıştı. Müteferrika Matbaası'nın tezgâh ve hurufatının Fransız Sefârethânesi'nde kurulacak matbaada kullanılmak amacıyla satın alınacağına dair çıkan haberler üzerine Vâsî Efendi, Beylikçi Râşid Efendi ile birlikte matbaayı sa-

tin aldı. Sadrazam Halil Hamîd Paşa ile I. Abdülhamid'in de bunu olumlu karşılamasıyla işletme için gerekli berâtı temin etti (Beydilli, *Türk Bilim ve Matbaacılık Tarihinde Mühendishane*, s. 99-127). Böylece yenilenip tekrar faaliyete geçen matbaada (1784) ilk defa *Sâmi, Şâkir ve Subhi Tarihi* adlı eser basıldı. Ancak Vâsîf ortağıyla anlaşmazlığa düşünce matbaadan ayrılmak zorunda kaldı ve Sadullah Enverî'nin azli üzerine vak'anüvisliğe getirildi (6 Zilhicce 1197 / 2 Kasım 1783); sefelinin eksik bıraktığı 1196 (1782) senesi olaylarını yazmaya başladı. Bu göreve devam ederken 22 Ağustos 1784'te kalyonlar defterdarlığına ve 1 Ağustos 1785'te mevkufatçılığa tayin edildi.

Osmanlı Devleti, 1770'te Rus donanmasının Akdeniz'e gelmesi üzerine Cebelitârik Boğazı'nı kontrol edebilecek durumda olan Fas ve İspanya ile diplomatik temasların yoğunlaştırılmasına ve İspanya-Osmanlı dostluk ve ticaret anlaşmasına (1782) katkıda bulunmak için Vâsîf'ın İspanya'ya fevkalâde elçi sıfatıyla gönderilmesine karar verdi. Bu münasebetle Vâsîf'a Anadolu muhasebeciliği pâyesi ve orta elçilik rütbesi verildi (Haziran 1787). Vâsîf 1 Temmuz 1787'de bir beylik gemisiyle yola çıktı ve 25 Temmuz'da Barselona'ya ulaştı; 1 Ekim'de Kral III. Karlos'un huzuruna çıkıp padişahın dostluk mektubunu ve hediyeleri takdim etti. İspanya'da kaldığı süre içinde iyi bir şekilde ağırlandı. 1 Nisan 1788'de bir İspanyol gemisiyle hareket ederek 11 Mayıs'ta İstanbul'a döndü.

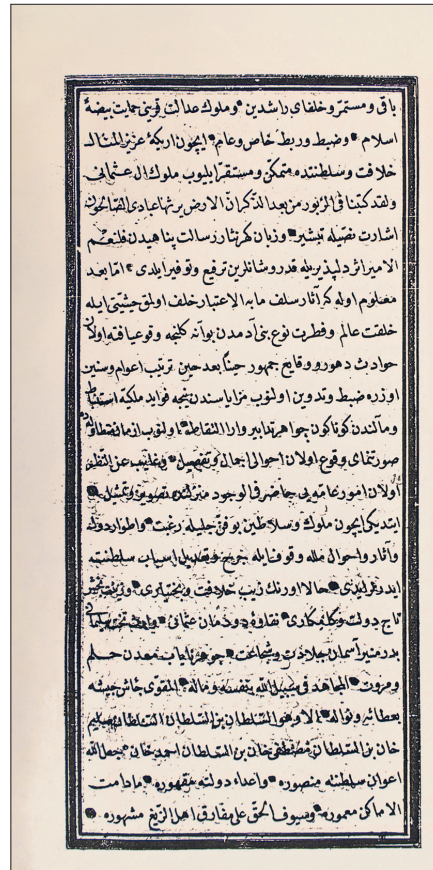
Bir müddet sonra III. Selim tahta çıktı (7 Nisan 1789). Vak'anüvisliği ve başarılı elçiliği dolayısıyla padişahın takdirini kazanan Vâsîf'ın uhdesindeki Anadolu muhasebeciliği pâyesi asalete dönüştürüldüğü gibi kendisine İstanbul mukâatacılığı da verildi (28 Haziran 1789). III. Selim ayrıca yazdıklarını beğenmediği vak'anüvis Enverî'nin yerine Vâsîf'ı getirdi. Vâsîf, 1787'de başlayıp devam eden Osmanlı-Rus-Avusturya seferi münasebetiyle Maçin Seraskeri Karahisârî Ahmed Paşa'ya hil'at ve 20.000 kuruş götürdü. Haziran 1791'de başmuhasebeciliğe vekâlet etti. Teşrifâtî Hacı Mustafa Efendi ile birlikte ordu tahrirat kâtipliği yaptı. Maçin'in kaybı üzerine mütareke ihtimali belirince maiyetiyle Kalas'a gidip 11 Ağustos 1791'de Prens Repnin ile sekiz aylık bir mütareke imzaladı. Vâsîf barışın ön şartı olarak Turla nehri sınır kabul ettiği için III. Selim'i öfkelendirdi, ancak yine de Kalas'tan dönüşünde başmuhasebecilik görevine asaleten tayin edildi.

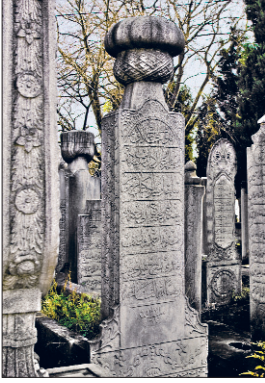
Osmanlı-Avusturya savaşlarının Ziştovi Antlaşması ile sona ermesinin ardından Vâsîf antlaşma hükümlerinin uygulanması kapsamında iade edilecek kalelerin teslim alınmasıyla görevlendirildi. İstanbul'a dönüşünde önce başmuhasebecilikten, daha sonra vak'anüvislikten azledildi (Ekim 1791). Mayıs 1793'te Anadolu muhasebeciliğine tayin edildi, ardından vak'anüvislik görevine tekrar başladı (22 Haziran 1793). Reîsülküttâb Râşid Efendi'nin Vâsîf'a karşı olan husumetinden kaynaklanan bazı suçlamalar sebebiyle Midilli'ye sürgüne gönderildiyse de (Temmuz 1794) aralık ayında bağışlanarak geri döndü. 24 Nisan 1795'te Anadolu muhasebeciliğine getirildi ve 27 Mayıs'ta da büyük rûznâmçeciliğe nakledildi. Halil Nûri'nin vefatı üzerine dördüncü ve sonuncu defa vak'anüvis oldu (20 Mayıs 1799). 1 Mart 1800'de büyük rûznâmçecilikten azledildi ve 31 Mart'ta nişancılıkla görevlendirildi. 1 Eylül 1803'te tekrar büyük rûznâmçeciliğe getirildi, nihayet 4 Ağustos 1805'te reîsül-

küttâb tayin edilerek kariyerinin zirvesine ulaştı.

Vâsîf Efendi reîsülküttâblığında İngilizler'in Mısır'la ilgilenmeleri, Ruslar'ın Mora'da Rumlar'ı isyana teşvik etmeleri ve Napolyon'un imparatorluğunun tanınması gibi meselelerle uğraştı. Ocak 1799 tarihli Osmanlı-Rus ittifakının yenilenmesi için Ruslar'la bir antlaşma imzaladı (Aralık 1805). Bu sırada Napolyon'un Austerlitz zaferi Osmanlı-Fransız yakınlaşmasına ve imparatorluğunun resmen tanınmasına yol açtı. Bu yakınlaşma Rusya'nın ve ardından müttefiki İngiltere'nin savaş ilânına sebep oldu (1806). Vâsîf'ın siyasi ilişkilerin çok yoğunlaştığı bir döneme rastlayan reîsülküttâblığı hastalandığı tarihe kadar sürdü (Eylül 1806) ve iş göremez duruma gelince birkaç hafta içinde azledildi. Vefat tarihi bazı kaynaklarda 4 Şâban 1221 (17 Ekim 1806) olarak verilirse de (Beydilli, *Osmanlı Döneminde İmam-lar*, s. 97) mezar taşından hareketle 7 Şâban'da (20 Ekim) öldüğünü kabul eden-

Vâsîf Târihi'nin ilk iki sayfası (İÜ Ktp., TY, nr. 5981)

Vâsîf
Ahmed
Efendi'nin
Mihrişah
Vâlide
Sultan
Mektebi
hazîresindeki
mezar taşı –
Eyüp /
İstanbul

ler de vardır. Eyüp'te Mihrişah Vâlide Sultan Mektebi hazîresine defnedildi. Vâsîf'ın Lebîb ve Vassâf adlı iki oğlu müderrislik yapmıştır. Kaynaklarda son derece çalışkan, ancak o kadar da ihtiraslı bir devlet adamı diye tanıtılan Vâsîf yeni bir memuriyete getirilince memnuniyet duyar, işini de hakkıyla yerine getirmeye çalışırdı. Paraya olan düşkünlüğü yüzünden genelde kazancını ön planda tutardı. Bununla beraber kendisini parasız gibi göstermeye alışmıştı. Bu durumuna III. Selim de aldanmış, "tehî-dest" olarak tanımladığı Vâsîf'ı zaman zaman kollamıştır. Bu sebeple ölümünde terekesinden vaktiyle İspanya'dan getirdiği daha açılmamış altın keselerinin çıkması hayret uyandırmıştır (Vâsîf, *Târih*, neşredenin girişi, s. XXXVIII).

Eserleri. Vâsîf'ın en önemli eseri vak'anüvislik dönemlerinde kaleme aldığı, *Vâsîf Târihi* diye de bilinen *Mehâsinü'l-âsâr ve hakâiku'l-ahbâr*'dır. Eserini düzgün bir sıra halinde kaleme almasına rağmen ciltlere ayırmamıştır. Kabaca yazdığı kısımları vak'anüvislik dönemine ait olanlar ve olmayanlar şeklinde ikiye ayırmak mümkündür. Muharrem 1166 (Kasım 1752) – Zilhicce 1183 (Nisan 1770) olayları ilk cildi, Receb 1188'e (Eylül 1774) kadar gelen kısmı II. cildi teşkil eder. Bunlar iki ayrı cilt halinde İstanbul'da (1219) ve Bulak'ta (1243, 1246) basılmıştır. Bu dönem olayları için Hâkim, Çeşmîzâde ve Enverî'nin tarihlerini kaynak olarak kullandığı anlaşılmaktadır. Vâsîf bu kısmı, sonuncu vak'anüvisliği sırasında nişancı iken matbu vak'anüvis tarihlerini tamamlamakla görevlendirildiği dönemde yazmış, ardından bunu devam ettirmiştir. 1188'den itibaren başladığı kısmı Cemâziyelâhir 1193'e (Temmuz 1779) kadar getirmiştir. Birden kesilen bu bölümün tamamlanmadığı düşünülmektedir. Vâsîf ilk vak'anüvislik görevine tayin edildiğinde 1196 (1782) yılının son iki ayına ait bazı olayları anlatıp 1197 (1783) yılı hadiselerini hızlıca geçerek 1198-

den (1784) itibaren eserini ayrıntılı biçimde yazmaya başlamış ve 1201 (1787) yılına kadar getirmiştir. Ancak ikinci vak'anüvisliği sırasındaki devreyi (1201-1203/1787-1789) ihtiva eden kısım bugün mevcut değildir. III. Selim'in cülûsuyla birlikte (1203/1789) başlayan bölüm ise 1219 (1804) yılına kadar gelir. Vâsîf, III. Selim dönemine ait kısmı I. cilt kabul etmiş, 1209'dan (1794) sonraki kısmı II. cilt saymıştır. Vâsîf'ın ilk vak'anüvisliği devrine ait yazdığı kısım Mücteba İlgürel tarafından yayımlanmış (İstanbul 1978), diğer kısımlar neşredilmemiştir. Vâsîf'ın tarihçiliği dönemin iyi eğitim almış üst düzey tabakasına hitap eder. Tumturaklı ifadesi genelde muğlaktır. Devrin âdeti gereği konuları dua cümleleri, âyetler ve bazan tekerlemelerle süslemeye çalışmış, metinleri uygun manzum ibarelerle takviye etmiştir. Vefeyât ve tercüme-i hâl bahisleri dikkat çekici olup beğendiği kimseleri övmekten, beğenmediklerini kötülemekten çekinmemiştir. Onu en çok takdir eden ve okuyunca, "Gayet haz ettim" diyerek memnuniyetini ifade, selefi tarafından yazılan dönemleri tekrar kaleme almasını isteyen III. Selim olmuştur.

Vâsîf'ın, önemli kısmı hâlâ yazmalar halinde kalan büyük eseri dışında irili ufaklı birçok risâle ve lâyiha kaleme aldığı bilinmektedir. *Koca Sekbanbaşı Risâlesi* adıyla tanınan eserin Vâsîf Efendi tarafından kaleme alındığı ve asıl adının *Muhassenât-ı Asker-i Cedîd* olduğu tesbit edilmiştir (Beydilli, sy. 12 [2005], s. 221-224). Fransızlar'ın Mısır'a saldırması üzerine (Temmuz 1798) III. Selim'e takdim ettiği "Tesliyetnâme" türünün nâdir bir örneğidir (bk. Çelik, sy. 22 [2010], s. 85-126). Onun Arapça'dan çevirdiği *Râhibnâme*, *Hekimnâme* ve *Nevâbigü'l-kerîm* gibi çalışmaları da bulunmaktadır. Vâsîf'ın şiirleri pek tutulmamıştır. Bunların kaybolduğu belirtilirse de divançesinin eksik bir nüshası günümüze ulaşmıştır. *İspanya Sefâretnâmesi* Cevdet Paşa'nın tarihi içinde yer alır (IV, 348-358). Matbu tarihinden bazı kısımlarla *İspanya Sefâretnâmesi* Almanca, Fransızca, Rusça ve Lehçe'ye tercüme edilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA :

Vâsîf, *Târih* (İlgürel), neşredenin girişi, s. XIX-LIV; Ahmed Resmî, *Hulâsatü'l-i'tibâr*, İstanbul 1286, s. 56; Cevdet, *Târih*, IV, 348-358; Filiz Çalışkan, "Vâsîf'ın Kaynaklarından Enverî Tarihî", *Prof. Dr. Bekir Kütükoğlu'na Armağan*, İstanbul 1991, s. 143-163; Mücteba İlgürel, "Vak'anüvislerin Taltiflerine Dâir", *a.e.*, s. 183-192; a.mlf., "Vâsîf", *İA*, XIII, 214-217; Kemal Beydilli, *Türk Bilim ve Matbaacılık Tarihinde Mühendishâ-*

ne, Mühendishâne Matbaası ve Kütüphanesi: 1776-1826, İstanbul 1995, s. 99-127; a.mlf., *Osmanlı Döneminde İmamlar ve Bir İmamın Gün-lüğü*, İstanbul 2001, s. 97, 183, 224; a.mlf., "Sekbanbaşı Risalesi'nin Müellifi Hakkında", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, sy. 12, İstanbul 2005, s. 221-224; a.mlf., "Küçük Kaynarca Antlaşması", *DİA*, XXVI, 524-527; Mustafa L. Bilge, "Vâsîf Tarihinin Üç Muteber Zeyli", *Prof. Dr. Nezihi Aykut Armağanı* (haz. Gülten Sarıyıldız v.dğr.), İstanbul 2011, s. 35-46; M. Köhbach, "Die Osmanische Gesandtschaft nach Spanien in den Jahren 1787/88", *Wiener Beiträge zur Geschichte der Neuzeit*, X, Wien 1983, s. 143-152; Antonio Urado Aceituno, "18. Yüzyılda Bir Osmanlı Elçisinin İspanya'ya Ziyareti", *TT*, XXXVI/214 (2001), s. 33-38; Yüksel Çelik, "Siyaset-Nasihat Literatürümüzde Nadir Bir Tür: Mısır'ın İşgali Üzerine III. Selim'e Sunulan Tesliyet-nâme", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, sy. 22, İstanbul 2010, s. 85-126; Christine Woodhead, "Wâsîf", *El²* (İng.), XI, 162-163.

MÜCTEBA İLGÜREL

VÂSİF EFENDİ, Çömez

(bk. MUSTAFA VÂSİF, Çömez).

VÂSİF-ı ENDERÛNÎ

(bk. ENDERUNLU VÂSİF).

VÂSİFÎ

(واصفی)

Zeynüddin Mahmûd
b. Umde'tî'l-celîl-i Vâsîfî Herevî
(ö. 959/1552 [?])

Hâtırat mahiyetindeki
Farsça *Bedâ'iyü'l-vekâ'iy* adlı
eseriyle tanınan Özbek tarihçisi
(bk. BEDÂ'YİÜ'L-VEKÂ'Yİ).

VASIL

(الوصل)

Okuyuşta bir kelimeyi
kendisinden sonra gelen kelimeye
sesi ve nefesi kesmeden
bağlamak anlamında kıraat terimi
(bk. VAKF ve İBTİDÂ).

VASIL

(الوصل)

Arap belâgatında cümlelerin
"ve" bağlacı ile birbirine
bağlanması anlamında meânî terimi.

Sözlükte *vasıl* (*vasl*) "bir şeyi diğer bir şeye bağlamak, ulamak, eklemek" anlamına gelir. Meânî âlimlerinin çoğu *vasıl* ile bir cümlelerin diğerine "ve" (*vâv*) bağlacıyla